

Αιμιλία Καραλή

Όσοι προκάλεσαν και προκαλούν τα προσφυγικά και μεταναστευτικά ρεύματα δεν αποποιούνται απλώς, αλλά μεταθέτουν τις ευθύνες τους σε όσους είναι όμηροι της πολιτικής τους: στους πρόσφυγες και στους μετανάστες.

Είναι γνωστή σε πολλούς η περίφημη φράση του Κικέρωνα **«O tempora, o mores!»** («Ω καιροί, ω ήθη!»). Ο ρήτορας και εκλεγμένος ύπατος την απηύθυνε στον **Κατιλίνα** ο οποίος προσπάθησε, το 63 π. Χ., να καταλύσει την ρωμαϊκή δημοκρατία. Οργίστηκε από το θράσος του συνωμότη ο οποίος, ενώ γνώριζε ότι οι δολοφονίες του είχαν μαθευτεί, εμφανίστηκε στην σύγκλητο και αντί να απολογηθεί επιτέθηκε στον Κικέρωνα για την ...απειρία του στο αξίωμα.

Οι καιροί μας -όπως και παλιότεροι καιροί- εμφανίζουν ανάλογα υποκριτικά ήθη. Οι υπεύθυνοι -με τις πράξεις ή την απάθειά τους- για τον θάνατο, την δυστυχία και τα δεινά εκατομμυρίων ανθρώπων γίνονται **τιμητές των θυμάτων τους**. Όσοι προκάλεσαν και προκαλούν τα προσφυγικά και μεταναστευτικά ρεύματα δεν αποποιούνται απλώς, αλλά μεταθέτουν τις ευθύνες τους σε όσους είναι όμηροι της πολιτικής τους: στους **πρόσφυγες** και στους **μετανάστες**. Τα πρόσφατα γεγονότα στην δική μας Μόρια και σε άλλα **«hot spot»** (αυτή η προσβλητική και προκλητική νέα ορολογία!) της Ελλάδας και άλλων ευρωπαϊκών κρατών το αποδεικνύουν καθημερινά.

Γνωστά αυτά και χιλιοειπωμένα, αλλά ποτέ συνειδητοποιημένα από τους **άλλους ομήρους** του συστήματος, που αδυνατούν να εκλογικεύσουν τις αιτίες των δικών τους προβλημάτων και πρωτοστατούν σε βιαιότητες κατά των εξορισμένων από την γη τους.

Και δεν είναι η πρώτη φορά. Ας θυμηθούμε την αντίδραση ντόπιων πληθυσμών εναντίον των **Μικρασιατών προσφύγων το 1922: πρόσφιγγες, γιαουρτοβαφτισμένοι, τουρκόσποροι** ήταν οι πιο ήπιοι χαρακτηρισμοί με τους οποίους τους αποκαλούσαν. Όσο για τις γυναίκες, αυτές ήταν οι **«παστρικές»**. Δεν μπορούσαν οι γηγενείς να δεχτούν ότι η σωματική καθαριότητα, η πάστρα, δεν αφορούσε μόνο τις εκδιδόμενες γυναίκες. Η βία εναντίον τους ήταν για μεγάλο διάστημα καθημερινή πρακτική «γνήσιων Ελλήνων» που προστάτευαν τα «χρηστά ήθη» από όσους τα «απειλούσαν».

Υπάρχουν στρατόπεδα συγκέντρωσης και γι' αυτούς που είναι κλεισμένοι έξω απ' αυτά

Είναι όμως και πρακτική πολλών σύγχρονων πολιτών και πολιτικών εκπροσώπων τους. Μόνο που η εξέλιξη του «μοντέλου» έχει απομακρυνθεί από την ταύτισή του με την μορφή του νεοναζιστικού μορφώματος. Ένας πομπώδης και υποκριτικός λόγος σφραγισμένος από κυνισμό και σκληρότητα που χλευάζει ανθρωπιστικές αξίες και παραβιάζει ανθρώπινα δικαιώματα μεταμφιέζεται στον ευφημισμό **«προστασία του ευρωπαϊκού τρόπου ζωής»**. Γίνεται μάλιστα και χαρτοφυλάκιο στην Κομισιόν. Όσοι γνωρίζουν στοιχειώδη ιστορία ξέρουν ότι αυτό το νεφέλωμα έχει στοιχίσει σε λαούς την ελευθερία, την γλώσσα, την θρησκεία τους. Έχει πυροδοτήσει πολέμους κι έχει στεγάσει θηριωδίες. Έχει καταστείλει

δικαιώματα κι έχει εξαφανίσει άλλα. Τα περί παραδόσεων διαφωτισμού που διατείνεται ότι υπερασπίζει ελέγχονται για την ακρίβειά τους.

Αυτός ο «**τρόπος ζωής**» έχει δημιουργήσει έναν τεράστιο τόπο **στρατοπέδων συγκέντρωσης**. Και δεν είναι μόνο τα προφανή καυτά -πολύ καυτά και συχνά καμένα- σημεία (**hot spot**) που είναι σπαρμένα στην Ευρώπη.

Είναι και εκείνα στα οποία είναι **κλεισμένοι οι έξω από αυτά**.

Είναι όσοι τα βλέπουν σαν **θέαμα** και όχι σαν **θέμα**, όσοι δεν κατανοούν ότι τόσο η βία όσο και η απάθεια χτίζουν νέες φυλακές, ένα είδος στρατοπέδων συγκέντρωσης.

Είναι τα σκυμμένα κεφάλια μπροστά στους ισχυρούς, στους αριθμητικούς δείκτες των χρηματιστηρίων, στην υποταγή στις νόρμες παραγωγής του κέρδους, στην εξόντωση του διπλανού τους για την ατομική επιβίωση.

Είναι τα εκούσια σύνορα μέσα στα επιβεβλημένα κρατικά σύνορα.

Στην ταινία του *Το μετέωρο βήμα του πελαργού*, πριν από 18 χρόνια, ο **Θόδωρος Αγγελόπουλος** είχε βάλει στο στόμα του αμφίσημου (πολιτικού ή πρόσφυγα;) πρωταγωνιστή του τα εξής λόγια:

«Περάσαμε τα σύνορα κι ακόμα είμαστε εδώ... Πόσα σύνορα πρέπει να περάσουμε ...για να πάμε σπίτι μας;».

Έτσι σχολίαζε την εξαθλιωμένη και γεμάτη απόγνωση ζωή σε ένα χωριό στα βόρεια σύνορα, μια τεράστια «αίθουσα αναμονής» για πρόσφυγες που ήλπιζαν να ζήσουν ελεύθεροι σε κάποια ευρωπαϊκή χώρα. Αναπάντητο ακόμη το ερώτημα τόσα χρόνια μετά γιατί τα σπίτια γίνονται σύνορα και το «μας», το όνειρο για το συλλογικό ανθρώπινο «σπίτι» είτε σβήνει είτε μετατίθεται σε ένα ασαφές και μακρινό μέλλον. **Νέοι καιροί, νέα ήθη.**

Πηγή: **PRIN**